

ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

(Άρθρο 23(3)(β)(i) του Ν. 33/64 – Μεταβατικές Διατάξεις)

(Έφεση Κατά Απόφασης Διοικητικού Δικαστηρίου Αρ. 128/2018)

6 Μαρτίου, 2024

[ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, ΣΑΝΤΗΣ, ΚΑΛΛΙΓΕΡΟΥ, Δ/ΣΤΕΣ]

ΔΡ ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ,

Έφεσείων,

v.

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΕΕΥ),

Έφεσίβλητων.

Ο Έφεσείων εμφανίζεται προσωπικά.

Δ.Μ. Εργατούδη (κα), Ανώτερη Δικηγόρος της Δημοκρατίας με Κ. Σάββα (κα) Ασκούμενη Δικηγόρο, για Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, για τους Έφεσίβλητους.

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, Δ.: Η ομόφωνη απόφαση του Δικαστηρίου
θα δοθεί από τον **Σάντη, Δ.**

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΑΝΤΗΣ, Δ.: Ο *Εφεσείων* πέτυχε στην Προσφυγή 644/16 την οποία είχε καταχωρίσει κατά των *Εφεσίβλητων* («η Προσφυγή»).

Με την Προσφυγή ακυρώθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση με την οποία, κατά το αιτητικό στην Αίτηση Ακύρωσης, η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας («ΕΕΥ») αποφάσισε τη μη αναβάθμιση του *Εφεσείοντα* «... από την υφιστάμενη κλίμακα που τοποθετήθηκε παράνομα Α4-6 στην κλίμακα Α8-10-11 σε ότι αφορά τη Μαγειρική και μη τοποθέτηση του αντίστοιχα στην κλίμακα Α8-10-11 σε ότι αφορά την ειδικότητα των Ξενοδοχειακών (Γενικά)» (η περικοπή είναι αυτούσια ως και όσες ακολουθούν).

Το Διοικητικό Δικαστήριο, αποδεχόμενο την Προσφυγή, κατέληξε ότι το περιεχόμενο του αφορώντος στην υπόθεση διοικητικού φακέλου ήταν ελλιπές σε σχέση προς θέματα που συνδέονταν «... άρρηκτα με την αιτιολογία της επίδικης απόφασης ...», όπως παρεπόμενα ελλιπής ήταν και η αιτιολόγηση «... της προσβαλλόμενης απόφασης, η οποία δεν μπορεί να συμπληρωθεί από τα στοιχεία του φακέλου ...».

Είπε σχετικώς και αυτά το Διοικητικό Δικαστήριο:

«[...] Έχω δε διεξέλθει πολύ προσεκτικά τον εν λόγω φάκελο και δεν μπορώ παρά να διαπιστώσω ότι αυτός είναι ελλιπής και δεν ικανοποιεί την απαίτηση για τήρηση άρτιου φακέλου, ο οποίος νομολογιακά θεωρείται ως απαραίτητο στοιχείο για τη διεξαγωγή της διοικητικής δίκης (βλ. Δημοκρατία ν. Ακίνητα Στ. Ιωαννίδη (1991) 3 ΑΑΔ 398 και Westpark Ltd ν. Δήμου Πάφου (Αρ. 1) (1997) 3 ΑΑΔ 63. Συναφώς, επισημαίνω ότι στην Σωτήρης Χατζηγεωργίου ν. Δημοκρατίας, Υποθ. Αρ. 1472/2011, ημερ. 15.4.2013, το

Ανώτατο Δικαστήριο, με αναφορά στις Westpark Ltd, ανωτέρω και Δημοκρατία ν. Ακίνητα Στ. Ιωαννίδη, ανωτέρω, προχώρησε στην ακύρωση της εκεί προσβαλλόμενης απόφασης, αφού, μεταξύ άλλων, διαπίστωσε ότι ο διοικητικός φάκελος που είχε κατατεθεί ήταν «ελλιπέστατος και καθόλου δεν ικανοποιεί την απαίτηση για τήρηση άρτιου φακέλου, ο οποίος νομολογιακά θεωρείται ως απαραίτητο στοιχείο για τη διεξαγωγή της διοικητικής δίκης».

Εν προκειμένω, παρατηρώ ότι από τον οικείο φάκελο απουσιάζει το πρακτικό της συνεδρίας λήψης της επίδικης απόφασης, ημερομηνίας 30.3.2016. Εξετάζοντας δε και χρονολογικά τα εντός του φακέλου έγγραφα, προκαλεί εντύπωση το γεγονός ότι, ενώ υπάρχει καταχωρημένη, ως κυανά 305 και 306, η ένσταση του αιτητή κατά του δημοσιευθέντα καταλόγου διοριστέων για το Φεβρουάριο του 2016, ημερομηνίας 4.3.2016, η επόμενη καταχώρηση αφορά στο Δεκέμβριο του 2016, ενώ το προαναφερθέν πρακτικό της συνεδρίας ημερομηνίας 30.3.2016 απουσιάζει. Βεβαίως, δεν παραγνωρίζω ότι αντίγραφο του αποσπάσματος από τα πρακτικά της συγκεκριμένης συνεδρίας έχει επισυναφθεί στην ένσταση της καθ' ης η αίτηση ως παράρτημα 9, ωστόσο αυτά, υπό το φως και των νομολογιακών κατευθυντήριων επί του θέματος, δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως άρτια πρακτικά, δεδομένου ότι είναι ανυπόγραφα και δεν φαίνεται να έχουν επικυρωθεί. Όπως χαρακτηριστικά λέχθηκε στην Σάββα ν. Αρχής Λιμένων Κύπρου (1990) 3 ΑΑΔ 801, τα πρακτικά μιας συνεδρίας αντικατοπτρίζουν την πραγματική εικόνα του περιεχομένου της, όταν αυτά επικυρωθούν από ένα Συμβούλιο και υπογραφούν από το πρόσωπο που είναι εξουσιοδοτημένο για το σκοπό αυτό. Σε διαφορετική δε περίπτωση, κλονίζεται το τεκμήριο της νομιμότητας των πράξεων της Διοίκησης και η προσβαλλόμενη διοικητική απόφαση υπόκειται σε ακύρωση (βλ. και Θεανώ Χριστοδούλου-Μαυρομουστάκη ν. Δημοκρατίας, Υποθ. Αρ. 1515/2008, ημερ. 10.8.2012). Ζήτημα ανεπάρκειας και έλλειψης έγκυρων πρακτικών λόγω, μεταξύ άλλων, του γεγονότος ότι αυτά ήσαν ανυπόγραφα, εντοπίστηκε και στην S. HADJICHRISTOFI CONSTRUCTION LIMITED ν. Δήμου Αγλαντζιάς, Υποθ. Αρ. 480/2011, ημερ. 26.2.2013, όπου το Ανώτατο Δικαστήριο, με αναφορά και στην Χρυσάφη ν. Δημοκρατίας (2005) 3 ΑΑΔ 550, τόνισε ότι η τήρηση άρτιου πρακτικού συνιστά εχέγγυο χρηστής διοίκησης και προϋπόθεση για την άσκηση αποτελεσματικού δικαστικού ελέγχου της νομιμότητας των διοικητικών πράξεων [...]».

Το Διοικητικό Δικαστήριο, αναλύοντας ακολούθως την επιχειρηματολογία των μερών και τα συναφώς τεθέντα στοιχεία, απέληξε ως εξής:

«[...] Συνεπώς, ακόμα και αν θεωρούσα επαρκές, για σκοπούς ικανοποίησης της απαίτησης για πληρότητα και/ή άρτιο πρακτικό, το απόσπασμα της

επίδικης συνεδρίας που επισυνάφθηκε ως παράρτημα 9 στην ένσταση της καθ' ης η αίτηση, και πάλι θα κατέληγα στη διαπίστωση ότι υφίσταται λόγος ακύρωσης, αφού απουσιάζουν από το φάκελο τα προαναφερθέντα ουσιαστικά έγγραφα και/ή στοιχεία, με αποτέλεσμα να καθίσταται ελλιπής και/ή ανεπαρκής η αιτιολογία της επίδικης απόφασης. Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, σύμφωνα με το άρθρο 29 του Νόμου 158(Ι)/1999, η αιτιολογία μιας πράξης μπορεί να συμπληρωθεί από τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου (βλ. Θεοδωρίδου ν. Δημοκρατίας (1984) 3 Α.Α.Δ. 146, Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου κ.α. ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 1171 και Διογένους ν. Δημοκρατίας (1999) 4 Α.Α.Δ., 371). Κατά πάγια επίσης νομολογία, η συμπλήρωση της αιτιολογίας από το διοικητικό φάκελο επιτρέπεται μόνο όταν τα απαιτούμενα στοιχεία προκύπτουν από το φάκελο κατά τρόπο βέβαιο και αναντίλεκτο (βλ. Χρίστος Παναγιωτίδης ν. Δημοκρατίας (1998) 3 Α.Α.Δ. 342). Τα πιο πάνω, ωστόσο, δεν μπορούν να τύχουν εφαρμογής στην υπό εξέταση περίπτωση, αφού, ως ήδη ελέχθη, φαίνεται ότι απουσιάζουν από το φάκελο ουσιώδη έγγραφα και/ή στοιχεία.

Οι πιο πάνω διαπιστώσεις σφραγίζουν και την τύχη της υπό κρίση προσφυγής, καθιστώντας αχρείαστη την εξέταση άλλων ζητημάτων που έχουν εγερθεί [...]

Ο Εφεσείων, έχοντας προς τούτο δικογραφήσει επτά λόγους έφεσης - επί ζητημάτων αφορώντων στις περιστάσεις έκδοσης της προσβαλλόμενης απόφασης, στην παραβίαση της αρχής της ισότητας, στη διάρρηξη νομολογιακών αρχών και κανονιστικών προβλέψεων, και στην αναγνώριση των φερόμενων μεταπτυχιακών του προσόντων - εισηγήθηκε ότι η υπό κρίση υπόθεση «... ίσως θα έπρεπε ...» να επιστραφεί στο Διοικητικό Δικαστήριο ώστε τούτο να αποφασίσει επί όλων των υπό αναφορά λόγων για τους οποίους τούτος επιζητούσε «... την ακύρωση των αποφάσεων της διοικήσεως αλλά το πρωτόδικο δικαστήριο δεν έπραξε ...».

Επιπροσθέτως, ο Εφεσείων πρότεινε ότι «... είναι επιβεβλημένο να υποβληθεί αίτημα όπως εξετάσετε, η παρούσα υπόθεση να επιδικαστεί από την

πλήρη ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου ...» αφού, παρά την έκδοση «... νεοτέρων αποφάσεων της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου ... με τις οποίες ανέτρεψαν ή/και κατέδειξαν το λανθασμένο προηγούμενων αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου ...», οι Εφεσίβλητοι συνεχίζουν να μην αντιλαμβάνονται «... την νέα τάξη πραγμάτων ...», με αποτέλεσμα να συνεχίζουν να επικαλούνται τη «... νομιμότητα των προγενέστερων λανθασμένων αποφάσεων», κάτι που δημιουργεί στον Εφεσείοντα (κατά τη θέση του) «... πρόβλημα στην εξέταση των υποθέσεων [του] ενώπιον του Διοικητικού και Ανωτάτου Δικαστηρίου επειδή κατά κανόνα οι αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου δημιουργούν δεσμευτικότητα ...».

Οι Εφεσίβλητοι, εκτός του ότι αντιτάχθηκαν στους λόγους έφεσης, ήγειραν ενώπιον μας προδικαστική ένσταση για το ότι ο Εφεσείων δεν νομιμοποιείτο στην άσκηση της έφεσης, ή στη συνέχιση της, διότι το Διοικητικό Δικαστήριο ακύρωσε την προσβαλλομένη απόφαση εξαιτίας μη τήρησης άρτιων πρακτικών από την ΕΕΥ, παράμετρος που συνθέτει εχέγγυο χρηστής διοίκησης και προϋποθετικό όρο για αποτελεσματικό δικαστικό έλεγχο της νομιμότητας των διοικητικών πράξεων. Δοσμένου κιόλας πως δεν εφεσίβαλαν την πρωτόδικη απόφαση, οι Εφεσίβλητοι, επεκτείνοντας τον συλλογισμό τους, επεσήμαναν πως κατά την άποψη τους παράχθηκε εμπόδιο για τον Εφεσείοντα στην προώθηση της έφεσης αφού τούτος δεν αποβλέπει μέσω της στην ανατροπή ζητημάτων που κρίθηκαν προς βλάβη του από το Διοικητικό Δικαστήριο, παρά μόνο στην κατ' έφεση εκδίκαση λόγων ακυρότητας που τούτος είχε προτάξει πρωτοδίκως και κατά τη θέση του δεν εξετάστηκαν.

Ως θέμα λογικής τάξης, θα επιληφθούμε πρώτα το αίτημα του *Εφεσείοντα* - ως το έχουμε εννοήσει - για παραπομπή της υπόθεσης στην Πλήρη Ολομέλεια, για να πούμε, χωρίς πολλά, πως δεν διαπιστώνουμε, με τον τρόπο τουλάχιστον που υποβλήθηκε η θέση, και κυρίως με όσα ο *Εφεσείων* επέλεξε να την περιστοιχίσει, οποιονδήποτε λόγο για έναν τέτοιο, εξαιρετικό κατά κανόνα, διάβημα.

Το αίτημα για παραπομπή στην Πλήρη Ολομέλεια απορρίπτεται.

Το επόμενο που χρήζει απόφασης είναι η *προδικαστική ένσταση*.

Κατά πάγια και σταθερή νομολογία, η άσκηση αναθεωρητικής έφεσης από πρωτοδίκως επιτυχόντα διάδικο (όπως ο *Εφεσείων*) είναι, υπό προϋποθέσεις, επιτρεπτή. Αυτό, όχι ασφαλώς για να αμφισβητηθεί η ακύρωση της απόφασης την οποία ο όποιος εφεσείων ή εφεσείουσα εξασφάλισε, αλλά για να διαπιστωθεί, όπου υφίσταται επίδικο ζήτημα το οποίο δεν έτυχε εξέτασης και προηγείται του λόγου ακύρωσης που έγινε δεκτός (και εφόσον από την πρωτόδικη διαδικασία προκύπτει ζήτημα δέσμευσης επί θέματος προς βλάβη του εφεσείοντα ή της εφεσείουσας), να κριθεί αν τα όποια εναπομείναντα προς απόφαση θέματα θα πρέπει να παραπεμφθούν στο πρωτόδικο δικαστήριο για τα σχετικά (*Ιακώβου και Άλλου ν. Δημοκρατίας, Α.Ε. 161/13, ημ. 3.11.20, Δημοκρατία και Άλλων ν. Γεωργίου και Άλλων (2017) 3 Α.Α.Δ. 410, 416, Χατζηγεωργίου ν. Κυπριακού Συμβουλίου Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ.) (2008) 3 Α.Α.Δ. 82,*

84, Ναζίρης ν. Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (2007) 3 Α.Α.Δ. 38, 45, Θεοδούλου και Άλλων ν. Δημοκρατίας (2001) 3(B) Α.Α.Δ. 796, 800-803).

Εν προκειμένω, η *προσβαλλόμενη απόφαση* ακυρώθηκε λόγω έλλειψης άρτιου πρακτικού, και έτσι η επανεξέταση όφειλε να λάβει χώραν εξ υπαρχής, χωρίς να παρίσταται ανάγκη να εξεταστούν και οι υπόλοιποι λόγοι ακύρωσης που είχαν προβληθεί. Διαπιστώθηκε λόγος ακυρότητας που, εκ της φύσεως του, ανατρέχει στην ρίζα της αφορώσας διοικητικής διαδικασίας. Ο *Εφεσείων* δεν κατέδειξε ότι υπέστηκε οποιαδήποτε βλάβη ως εκ της απόφασης του *Διοικητικού Δικαστηρίου* αναφορικώς προς λόγους ακύρωσης που προηγούνταν του λόγου για τον οποίο η *Προσφυγή* έγινε δεκτή και η *προσβαλλόμενη απόφαση* ακυρώθηκε. Εκ του λόγου αυτού, δεν υπάρχει αντικείμενο προς εφετειακή αναθεώρηση.

Η *προδικαστική ένσταση* είναι βάσιμη.

Η έφεση απορρίπτεται.

Επιδικάζουμε έξοδα υπέρ των *Εφεσίβλητων* και κατά του *Εφεσείοντα*, ως τούτα θα υπολογιστούν από την Πρωτοκολλητή και θα εγκριθούν από το Δικαστήριο.

Τ.Θ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, Δ.

Ν.Γ. ΣΑΝΤΗΣ, Δ.

Μ. ΚΑΛΛΙΓΕΡΟΥ, Δ.

/μκε